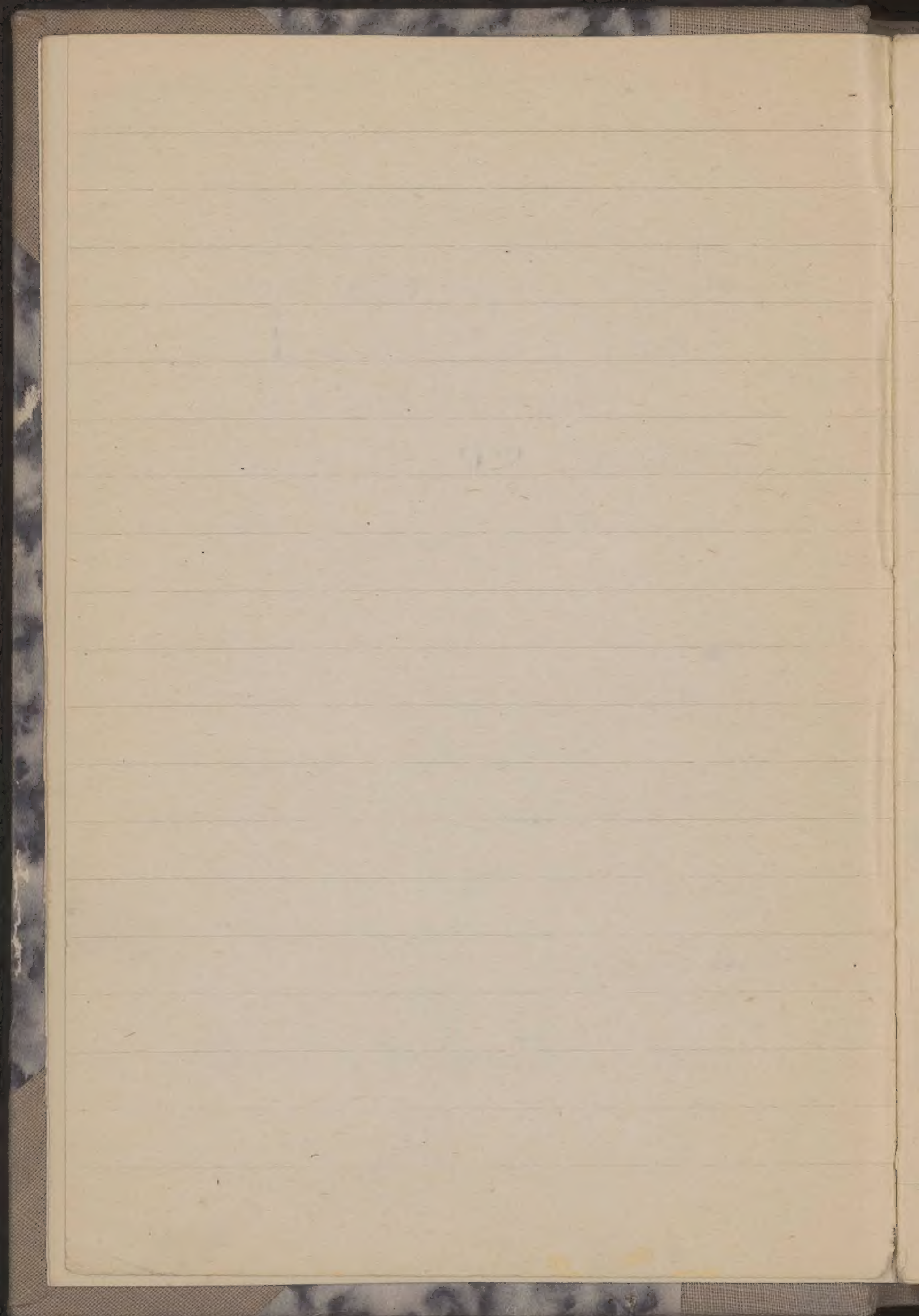

Oprawiono (t. V-ty) w r. 1934.

2

DALSZY CIĄG POŚCIGU RASY HELLEŃSKIEJ DOKONANEGO PRZEZ TURKÓW W 1920ym ROKU

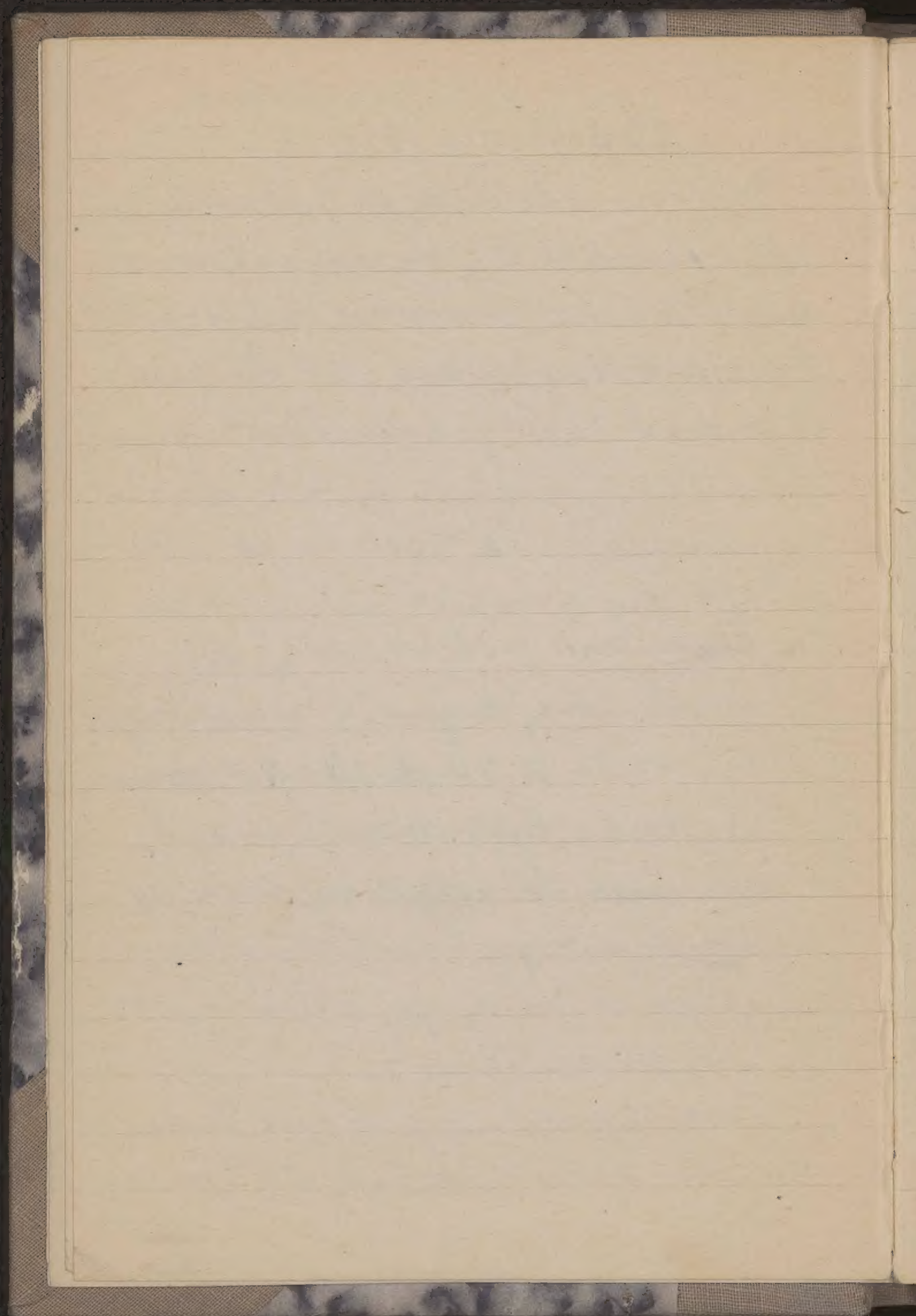
Zygmunt Mineyko

23 Stycznia 1920.

Pomimo udzielonych zobowiązań zastosowania się do warunków zawieszenia broni ~~stosownie do~~ wedle których Turcja zobowiązaną jest do uwolnienia od służby wszystkich greków zaciągniętych do ich wojska, sprawdzonem zostało że 180 żołnierzy greckich zatrzymano w Erzerumie pod bronią, 100 innych znajduje się wcielonych do 15 półku a 40 do kilku innych. Egzystencja tych nieszczęśliwych, zmuszonych do uciążliwej pracy, żywionych suchym kawałkiem chleba; uległym nieustającej chłoście, staje się niemożliwą.—

Turcy tyranizują w tak barbarzyński sposób starają się zmusić

do renegacji.—

Turcy którzy byli gotowi ulegnąć następstwom pokonanego po ostatniej wojnie, w chwili gdy niemcy zostali pobici przez Związkowców. Obecnie, skutkiem przewleczenia się sprawy i doznawanego poparcia przez Francję i Włochy, nabrali odwagi do odporu i utrwalenia nadal ich tyranji w Konstantynopolu i innych miejscowościach zamieszkałych przez chrześcian.—

~~Łą~~ Łączą się zaś z ~~bo~~ bolszewikami mając nadzieję zniweczyć potęgę angielską w Indjach i podnieść do wielkiej potęgi żywioł muzułmański na świecie.—

15. miesięczna mitręga i niezrozumiała nieudolność Związkowców

doprowadziła obecna [illegible] [illegible] cie do tak niebezpiecznego położenia, - gdzie [illegible] [illegible], nabierają odwagę do zapanowania i obrucenia w niwecz Cywilizacji i [illegible] podstaw moralności, ażeby utwierdzić zupełne zbydlęcenie ludzkiego plemienia.—

24 Stycznia.

Turcy gotują się do wytępienia zupełnie [illegible] pokolenia [illegible] w jej posiadłościach Azjatyckich a także jeżeli się uda i w Europejskich.

Tymczasem po dokonanym mordzie księży biskupa w [illegible] zabili także Kanonika Jana [illegible].

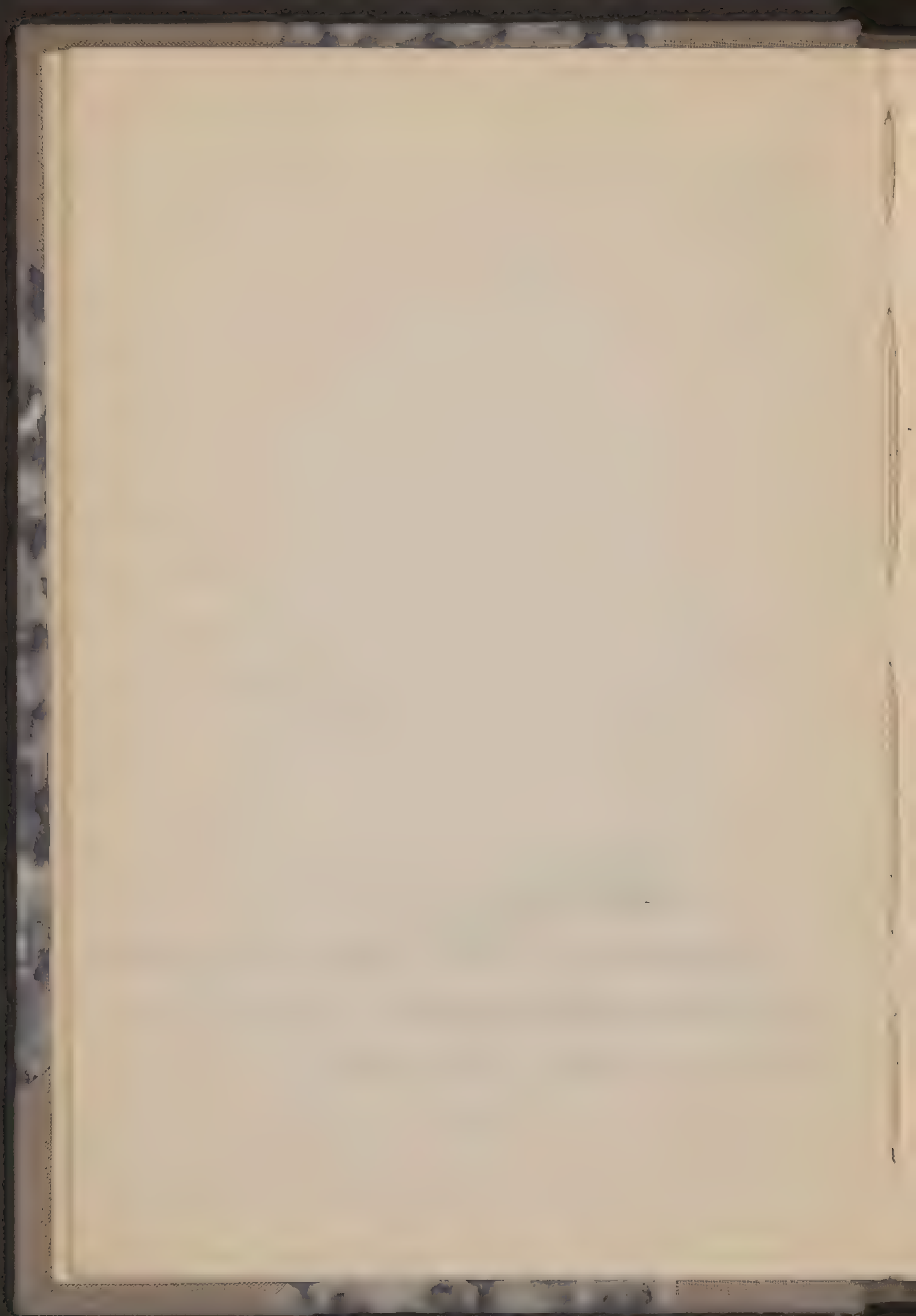
12 Lutego.

Odpowiednio do wiadomości otrzy-
manych z Rodosto, bandy rozbójnicze
tureckie plądrują we wnętrze kraju,
rabując i mordując ludność grecką.—
Na pociąg kolei żelaz. Panorma do Smir-
ny napadła banda powstańcza turecka
niedaleko od Bałakczairu i po rabo-
waniu wszystkich pasażerów, uprowa-
dziła ze sobą kilku zakładników grec-
kich, w zamiarze otrzymania wykupu.—

5 Marca.

Armeński Biskup Adany zawiado-
mił Patryarchat Konstantynopolitań-
ski grecki że rzeź dokonana przez
Mustafę-Kemala w Cylicji, a szczegól-
nie w [illegible] rzadu, nie ogranicza-
ła się na wytępieniu ludności or-
miańskiej, ale jednocześnie został [illegible]

skutkiem zniszczenia liczne wsie zamiesz-
kałe przez greków. — O powyższych
wypadkach [illegible] było poinfor-
mować się prędzej skutkiem znisz-
czenia komunikacji przez turków. —
Patriarchat grecki wnosi z otrzy-
manych wiarogodnych upewnień że w
okolicach Amasji i w Trapezuncie Pontu
na wyspie Marmara około Kalugery
z dalszej w Kessani Trackiej ~~[illegible]~~
[illegible] zniszczenia liczne wsie, lud-
ności mężów których zostało wyrżnię-
te, dobytek zaś i dzieci porozgrabiane.
Zaś sąsiedztwo Kessani i Kalugery
są przypadkowe [illegible] których
miało się [illegible] przeciw tureckie-
go [illegible] i w Konstantynopolu dokony-
wują się nieustannie pojedyncze mor-
derstwa. — Oburzenia [illegible] z między

[illegible] przez [illegible] z [illegible]
zostały rozstrzelane na rogach
ulic. —

Jednocześnie [illegible] wiadomości że
parafja Irakli Trackiej wymienioną została
na łupy żandarmerji tureckiej.
[illegible] Wioski z [illegible] po
Żydku, ~~[illegible]~~ Wsie Ziganlij, Radulin
Timilkij, Kanli, [illegible] i [illegible]
[illegible] zostały [illegible] i pogwałcono, zrabowano połów, zwierzęta i ~~spo-~~
spowodowano pożary. Działo się to wszystko dla pohulanki żandarmskiej. —

<u>20r Marca</u>

W prowincji Pontu turcy rżną znowu chrześcijan w sposób niepowstrzymany i rabują ich dobytek.

Znajdujący się obecnie w Londynie Chrysantos, Metropolita Trebizondy, jako

reprezentant Portu wzywa Związkowców o wysłanie pomocy wojskowej dla ocalenia reszty zagrożonych wytępieniem.
Dodaje on, że: w wypadku nieposiadania sił wojskowych do rozporządzenia, ażeby raczyli udzielić dozwolenia Grecji do użycia jej wojska w tej potrzebie.–

Ze wsi Domal-dere i Barakioj, znajdujących się poza Konstantynopolem, banda złożona z kurdów uprowadziła ośmiu mieszkańców do znajdującego się w pobliżu lasu. Tam zarznięto siedmiu, pastwiąc się w dziki sposób nad nieszczęśliwemi ofiarami. 8my udało się uciec.

Od niego dowiedziano się o spełnionej zbrodni, co też dozwoliło skonstatować obecność tych trupów.–

27/ Marca.

Po za lewym brzegiem Meandru, kraju zostającym pod okupacją włoską, dokonywują się pościgi, gwałty i morderstwa dowolnie przez bandy tureckie. Nikt ni czyni przeszkody w tego rodzaju przedsięwzięciach. — — —

Ludności greckiej, silnie zaludnionej w tym kraju, zagraża zupełne wytrzebienie, z powodu obojętnego — a prawdopodobnie podburzającego — zachowania się włochów. — —

W obrębie Sokji, starożytnej Pryini, zamieszkuje 35 000 greków a 27 000 turków uzbrojonych, zdolnych do zmożenia liczniejszej ale bezbronnej ludności. —

Wieści o wypieraniu chrześcijan przez muzułmanów z ich wiosek i dokonywanych mordach dochodzą z rozlicznych okolic. —

W miasteczku Klimenti zamordowano Mikołaja Zafira i Jerzego Lika, dzielnych wojowników, biorących udział w bitwach macedońskich podczas ostatniej wojny.—

We wsi Dematia, znajdującej się o 6 godzin odległą od Sokji, zarznięto 10 wieśniaków.

Wedle dokonanych obliczeń od ubiegłego miesiąca Czerwca, zeszłego roku, aż do dzisiaj, wymordowano w tym okręgu 300 chrześcian.—

Szef Stacji Kolei żelaznej Sokji p. Misaylidis został uprowadzony w góry przez muzułmańską bandę rozbojniczą i pozostaje przez czas długi zakładnikiem, gdyż Włosi są obojętni względem urzędników narodowości.—

Odpowiednio do otrzymanej wiadomości z Patryarchatu, pod datą 22 Marca, zamordowano 15 greków we wsiach Fondukli, Zata, Erbek i Kurk-Harman w pociągu

trzech dni czasu, przez bandy łazów grasujących w obrębie Amasji.—

9go Kwietnia.

Patryarchat Konstantynopolitański zawiadamia że w północnej Cylicji podczas dokonanych rzezi na Ormianach przez hordy tureckie Kiamalego ucierpiała też ludność grecka zamieszkała tam w 6ciu wsiach w liczbie 1500 osób.—

Wiadomo jest do chwili obecnej że około 400 młodszych mieszkańców potrafiło uratować się ucieczką do Hadżynu; o reszcie ich nie otrzymano żadnej wiadomości.—

23 Kwietnia.

Banda Kemalistów napadła na wieś Ortaköj zamieszkałą przez ludność grecką w Bityniji, znajdującej się o 2½ godziny drogi koleją żelazną

po za Nikomidję, żądającego rekruta i broni.—

Ponieważ mieszkańcy okazali się nieposłusznemi, podłożono ogień do wsi dla jej spalenia a wyszłych od pożaru trzech młodzieńców posiekano na kawałki.—

28 Kwietnia.

W wsi Loganery w Tracji zostali zarżnięci czterej grecy przez turków, w liczbie których znajduje się nauczyciel.—

Albania, Grecja a Epir.

dalszy ciąg.

Rok 1920.

/

1921.

Zygmunt Mineyko.

22 Stycznia.

Otrzymana wiadomość z Korfu podaje że pod kierunkiem włoskim został ustalony sztucznie Rząd Albański w Dyrachium, obejmujący nietylko dawniejsze okolice zostające pod rozkazami Księcia Wieda ale także znaczną część północnego Epiru.— Do powyższego rządu, dla nadania mu większej legalności wprowadzono kilku wpływowych i bogatych bejów z Argirokastro [illegible], jakiemi są Mufid-Bej i Ali-Bej.—

Wprowadzono też kilku włościan chrześcijańskich do udziału w tego rodzaju rządzie zakupionych przez propagandę włoską od dawnych już czasów, jakiemi są Atanazy

Notis i Żabowitiadis.

Pod zasłoną załogi włoskiej został ustalonym zarząd Albański w mieście Argirokastro, któren wzywa mieszkańców chrześcijańskich tej prefektury do formowania oddziałów wojskowych albańskich złożonych z ludności ~~w wieku~~ od 20 do 40 lat wieku.—

Naturalnie że nikt do poboru tego rozkazu nie stawił się, gdyż ludność tych obszarów jest chrześcjańska, za wyjątkiem tylko kilku wiosek, a i złożona w 3/4 z greków najczystszej greckiej rasy.—

Dotąd nie rozpoczęto przeprowadzać poboru gwałtem.—

Załogi włoskie zamiast czynionych poruczeń p. Wenizelisowi

ciągle są powiększane, mają one stawić razem z albańczykami muzułmańskiemi 8000 ludzi. —

Projektują nagromadzić około zaraz wojska [illegible] stawić opór. Okupacji Argirokastru, jaka ma być zadecydowaną przez Kongres Pokoju. —

#

Z kąd inąd dowiaduję się że położenie Epiru w części okupowanej dotąd przez Włochów znajduje się w stanie opłakanym. —

Bandy albańskie nasyłane przez Włochów popełniają co raz nowe zbrodnie.

[illegible] złożona z 50 albanskich muzułmanów zamordowała dwuch chrześcian poza wsią Dirbisa a

następnie, po dopełnieniu rabunku, spaliła ich mieszkania.—

Nie tylko prefektura Argirokastru, także miasto Leskowiku z całą otaczającą jego okolicą została powierzona przez władze wojskowe włoskie zarządowi stworzonemu w Durazzo.— Żandarmerja albańska rozesłana na wszystkie strony popełnia gwałty i rabunek w całej okolicy Leskowiku, zachęcana do tego rodzaju napaści przez przyjacielsko usposobionych do hellenizmu Włochów.—

23 Stycznia.

Depesza otrzymana z Rzymu podaje wiadomość o zaniesionym proteście przez reprezentantów Albanji przeciwko decyzji [illegible] i względem

rozbiorze ich kraju, na mocy
którego północna część jego mia-
[illegible] być przyłączoną do Serbji
aż do brzegu rzeki Drynu, a po-
[illegible] Epir z Chimarą, Argyro-
kastro i Korycą do Grecji.

18 Lutego.

Zawiadamiają z Janiny że bandy albań-
skie znajdujące się pod kierunkiem turec-
kich żandarmów napadają na wsie
znajdujące się w Epirze już pod zarzą-
dem greckim, narażąc mieszkańców na
rabunki, gwałty i nawet i mordy.

Dnia wczorajszego została narażona
na tego rodzaju napaść wieś Gardika-
ki w okręgu Kolonji, z której
uprowadzono dwie dziewczęta.

Po dokonanem ich pogwałceniu utopiono

w mieście.—
Znany rozbójnik Ruslem z Leskowiku, przebiega na czele swej bandy, rabując wsie prefektury Argirokastro.
Komitet kierujący ruchem napaści znajduje się w Koryczy, będąc zasilany pieniężnie z Durazzo.—
19go Marca.
Zawiadamiają z Janiny o strasznych napaściach przedsiębranych przez muzułmańskich albanów na ludność chrześcijańską okolic Argirokastro, Primetu i Leskowiku, którzy ośmieleni bezkarnością dopuszczają się dowolnie w popełnianiu nieustannie grabieży, zbeszczeszczenia i mordów.—
Wiele greckich rodzin dla ocalenia się emigruje w stronę Janiny.—
Na wieś Salimbake, niedaleko od Moschopolisu napadła nieregularna banda albańska złożona z 1500 indywiduów, w której

biorą udział bółgarzy, mające na czele
czele porucznika Kostowa.–
Organizacja ta chce przeszkadzić
spełnienie się okupacji greckiej w
Obrębie Korycy.–
21 Marca.
W okolicach Mustiopolisu grasuje banda
złożona z 50 rozbójników pod dowództwem
wojewody Kotsofa dokonywujące liczne zbrod-
nie, szczególniej zaś we wsiach Postotsi,
Dianadetsi i Suli.–
Inna banda pod dowództwem Selima Bud-
ki rabuje wsie chrześciańskie, nakładając
pogłówny podatek w kwocie 10 drachmów.–
Przed dwoma tygodniami zamordował
on kilka emigrantów greckich, którzy powró-
cili z Ameryki z pieniężnym zarobkiem.
22. Marca
Ustalona w Argirokastro przez
Włochów – naturalnie – Komisja, pod

wezwaniem „Narodowej Obrony" urządziła posiedzenie, w kraju greckim, wybitnych muzułmanów tam zamieszkałych i kilku chrześcijan zakupionych przez propagandę, w celu zaprowadzenia wymuszonego opodatkowania mieszkańców. –

Jednocześnie ogłoszono dekret na mocy którego Rząd Włoski miał zatwierdzić kompetencję ustalonego Rządu Albańskiego w Tyrranie, pod rozkazami którego ma pozostawać Argirokastro. –

Ludność Argirokastro i miasta Delwino wzywają o interwencję grecką, ażeby oswobodzić ich od niebezpiecznych napaści. – W Janinie chciano urządzić demonstrację, którą jej obecny p. Kalavra zabronił. –

Deputowani północnego Epiru przesłali do Mocarstw Związkowych protestację

wzywając o udzielenie rozporządzeń dla ukrócenia gwałtów i zbrodni, dokonywanych setnie w przededniu mającego się uskutecznić Oswobodzenia Północnego Epiru.—

<u>25go Marca</u>

Depesza dziś otrzymana z Londynu Zawiadamia że korespondent Tajmsa zatelegrafował z Aten co następuje:
„Egzystują dwa centra organizacyjne band albańskich w Epirze: Klisura i Berat. W Klisurze włoski półkownik p. Kariawdi stoi na czele takowej a w Beracie organizuje i puszcza w ruch zbrodnicze bandy muzułmańskie albańczyk Kassiki Afentaras, mając pod swem rozporządzeniem 200 rozbojników.—
„Obydwie powyższe organizacje

popierane są przez Rząd tymczasowy w Durazzo.

W Delwinie grasuje 5 band rozbójniczych i operują dwa batalijony wojsk regularnych albańskich należących do zarządu ustalonego w Argirokastro. — Poczynając od 3go Marca rozpoczęły działalność biura sądowe w Argirokastro. Tamożnie zostały oddane przez Włochów w ręce albańskie i bezpieczeństwo miasta ich żandarmom. —

„Jeden z naczelników albańskiego ruchu Jussuf wysłany do miasta Paramitji dla wywołania tam zaburzeń i podróżujący pod włoskim paszportem został ujęty przez władze greckie." —

Są to ciekawe detale udzielone grekom

przez cudzoziemców.—

29/7 Marca.

Albańczyki działają na dobre w Północnym Epirze zostającym pod opieką rządu Włoskiego, uchodzącego za przychylny do greckiego.
Zawiadamiają nas z Janiny że albańscy spekulancie czynią wyprawy na podróżujących włościan greckich za poupkami do miasta Prymeta, aby opróżniać im kieszenia.— W tych dniach ograbili oni około 50 podróżujących na 15000 drachmów—

Także rząd tymczasowy Albański, nasyła urzędników do wsi okolicznych Prymetu zmuszając ich do podpisywania jakichś

dokumentów niezrozumiałych ~~podpisywaniem~~ w albańskim języku. – Mają to być cyrografy należenia do ich narodowości i zaprzeczenia się ~~jej~~ własnej. –

Komitet utworzył się w Tyrannie, a kąd rozpostrzenia swą czynność na Północny Epir i daleko poza nim, gdyż dochodzi w operacjach do Delwina i Aya Sarandy, kraju gdzie nie postała dotąd noga albańska. –

Gotują się oni ~~wybierać~~ na kongres chcąc wyznaczyć granicę dokąd ma się rozpościerać mocarstwo Komitatu Tyranny. –

4^{go} Kwietnia.

Depesza otrzymana z Koryci podaje

o zamordowaniu dwóch greków we wsi Awatycea a jednego w Skryficy.

Były naczelnik powstania, znany pod imieniem Teodora Loli z wielkiej waleczności, został zamordowany we wsi Włachawa, gdzie zarżnięto jednocześnie 6ciu pasterzy.—

Jednocześnie popełniają się mordy przez rozbojnicze bandy albańskie w rozlicznych częściach Epiru deptanego wciąż przyjacielską piętą włoską.—

<u>8go Kwietnia.</u>

Zawiadamiają że od niejakiego czasu zwiedza Albanję i Północny Epir jakaś missja Amerykańska chcąca zbadać usposobienie mieszkańców zamieszkujących ten kraj.—

Znajdujący się obecnie u władzy ministry albańscy, popierani przez włochów w

ciemiężenia ludności ~~chrześciańskiej~~ greckiej, zmuszając takową we wsiach i miastach do manifestowania się na pożytek niezawisłości albańskiej z wyrzekaniem się należenia do narodowości greckiej. –

W mieście ~~Premeti~~ Leskowiku nie udało się im zmusić do renegacji jej burmistrza, od którego żądali udzielenia podpisu na petycji sformułowanej do Prezydenta Zjednoczonych Stanów Ameryki Wilsona. –

2go Maja.

Włosi zaczynają ściągać swe wojska a nawet i policję ze wszystkich okolic północnego Epiru, pozostawiając dowolne burmistrzowanie dzikim hordom albańskim, które nie tracąc czasu dowolniej i w sposób bardziej niezależny szerzą ich rozbójnicze zagony w tym kraju. Rząd grecki

nic nie uczynił do tej pory woli

zaradzić temu.—

Został sprowadzony skandal odnośnie

do zachowania się francuskich oficerów

znajdujących się w wsi Wigliey północ-

nego Epiru, gdzie mieści się okupacja woj-

skowa francuska, którzy urządzili napaść

~~na~~ albańską na ludność grecką w

okolicach Korycy.—

Władze wojskowe greckie Saloniki

zanieśli skargę do głównego zarządu

Francuzów w Macedonji.—

Dwuznaczne zachowanie się fran-

cuzów dziwnie się przedstawia w ostat-

nich czasach w sprawach albańskiej i

bułgarskiej odnośnie do greckiej.—

31 Maja.

Z Saloniki zawiadamiają o wtarg-

nięciu do Tyranny silnego oddziału

17

albańskiego pod dowództwem Osmana Bali który przepędził ustalony tam rząd, ogłaszając panowanie Essada Baszy, który ma przybyć z Paryża [redacted] w niedalekiej przyszłości, posiadając odpowiednią sankcję od wielkich mocarstw Europy.—

Chodzą jednocześnie pogłoski że przepędzeni przez Osmana Bali nie chcą liczyć się do pokonanych i czynią przygotowania do odwetu.—

4 Maja.

Depesza z Belgradu donosi że przepędzony rząd z Tyrany, nie tracąc czasu uderzył na zwolenników Essada baszy wysyłając silne wojska złożone z Malissorów, Gegów i Lapów które zadały klęskę doliny Osmanowi na pozycji znanej pod imieniem Faki.—

6e Maja.

Donoszą z Janiny że w ostatnich czasach rozpoczęła się silna działalność propagandy albańskiej na prowincję Epiru obejmującą powiaty Argirokastro i Delwina, chcąc eksploatować na ich korzyść ludność nie mającą z tym elementem najmniejszego związku i bardziej patryotycznie przywiązaną do hellenizmu od innych części tego kraju.-

Za wyjątkiem kilku ~~[illegible]~~ osad muzułmańskich w tym kraju i albańskich muzułmanów zamieszkałych tylko w mieście Argirokastro reszta takowego składają z greków czystej rasy, od niepamiętnych czasów tam osiedlonych i zaszczytnie znanej z epoki Homera jeszcze.-

W tych dniach przybyło do Delwino kilku oficerów muzułmańsko albańskich

z północnej Albanji w zamiarze propagowania na ich pożytek i urządzenia tam rekrutacji pomiędzy nawet chrześcijanami a w wypadku gdyby to się im nie udało wprowadzić w wykonanie to chociażby wymusić do wypłacania wykupu.—

Muzułmanie Argirokastro są nieprzychylnie usposobieni do tego rodzaju operacji obliczając na straty jakie oni ponieśli z powodu ogołocenia kraju z dostatków.—

Kręcą się te wyprawy albańskie popierane przez Włochów, którzy opaszczając te strony, chcą w nich ustalić przewagę sztucznego elementu albańskiego ponad greckim.—

Ściągają też albanie północni swoich rodaków z Ameryki, dokąd udali się na

zarobek, na powrót ażeby formować się w bataliony dla stawienia oporu grekom w chwili kiedy się rozpocznie okupacja Północnego Epiru przez wojska Greckie.–

Powracała już jedna z tego rodzaju banda spotykana przez wysłaną deputacyę do portu w Aghia-Sarandzie, dokąd została wyglądowaną.–

Wszystko to się obraca w śmieszną komedyę, urządzoną na koszt Włoski.–

23^go^ Maja.

Włosi ściągając wszystkie wojskowe ich siły, rozsypane w rozlicznych częściach Albanji i Epiru, za wyjątkiem tylko Walony, zostawiając w opuszczanych miejscowościach uregulowanie ich posiadłości władz muzułmańskich

tak cywilnych jako też wojskowych.– Okoliczność ta dozwala przeprowadzać dowolny ucisk elementu chrześcijańskiego i ~~przeprowadzania~~ rabunku jednocześnie, do którego wielką skłonność posiadają leniwi albańscy muzułmanie.–

W Epirze, znajdującym się pod zaborem Włoskim dotąd, napaście rabunkowe muzułmanów albańskich rozpoczęły się w sposób gorączkowy, którzy chcą ogołocić kraj ten ze wszelkiej ruchomej posiadłości wprzód aniżeli zostaną przepędzeni przez wojska okupacyjne greckie, gotujące się do wyprawy.–

29 Maja.

Dzisiaj miało się dokonać zajęcie miasta Korycy przez wojska greckie, ale

wyprawa ta została powstrzymaną z powodu przygotowanego tam odporu przez albańską żandarmerję, wzmocnioną przez bandy rozbójnicze i posiadającą do swojego użytku dwie armaty.—

Wprzód aniżeli nastąpi decyzja do wymarszu naprzód wojsk greckich znajdują się takowe skoncentrowane w Wiglicy.

Albańczycy są uzbrojeni w karabiny włoskie i ustrojeni w ich mundury, które dostały się w posiadanie albańskie po opuszczeniu tego kraju przez Włochów.—

Z pewnością materjały powyższe dostały się za pośrednictwem grabieży albo też podarunku w ręce Albańczyków, gdyż oni nie mają pieniędzy dla zakupna takowych.—

D 5ᵗʸ Czerwca.

Dowiadujemy się że francuzi opuszczając Koryccę dnia 27 Maja powierzyli rząd tego miasta razem z jej okolicą w ręce władz albańskich a policyjną służbę ich żandarmerji.-

Tegoż dnia banda rozbójnicza pod dowództwem Sali-Botki urządziła demonstrację na pożytek ustalenia władzy albańskiej z łaski francuzów i włochów, którzy im obdarzyli swojem odzieniem i bronią. Przy tej okazji została wywieszona w Korycy czerwona chorągiew albańska z czarnym dwugłowym orłem na niej.-

Niezwłocznie rozpoczęto rekrutować żywioł grecki, chcąc

zużyć ją w walce przeciwko wojskom greckim, mającym zamiar okupować kraj ten w przyszłości.-

Albanie czując poparcie francuzów i włochów stali się zbyt odważni.-

Szkandaliczne zachowanie się tych mocarstw - zachowujących oficjalnie przyjazny stosunek ze związkową Grecją - jest niezrozumiałym dla niedyplomatów.-

Dowiadujemy się że wojska greckie zostały powstrzymane w ich marszu skutkiem decyzji zapadłej we wsi Kopicista, gdzie odbyło się porozumienie pomiędzy rządcą Zachodniej Macedonji p. Iliaską i naczelnikiem albańskim Dżelalledinem, który żądał odłożenie

na później greckiej wyprawy, dla zapobieżenia rozlewu krwi sąsiednich plemion braterskich, który obiecuję ~~zachować się~~ zastosować się do ostatecznej decyzji na mającym odbyć się kongresie w Spa.

Rząd grecki zgodził się na tego rodzaju propozycję, kontentując zatrzymaniem się tymczasowo na granicy ~~wytkniętej~~ wykreślonej w 1913 r. na Konferencji Florenckiej, przechodzącej po przed Korycą.–

Rząd grecki chciał przez to uniknąć rozlewu krwi wiedząc że ta część zakwestjonowanego Epiru musi zostać wcieloną do jego greckiej całości.–

Chodziło o powstrzymanie niecierpliwości na czas krótki, gdyż zapadła

decyzja w St. Remo uważaną jest za ostateczną.

Ludność jednak Korycy pozostaje zrozpaczoną, tracąc nadzieję wszelką od tak dawna oczekiwanego ich oswobodzenia od ościennej i muzułmańskiej niewoli mogło się kiedykolwiek urzeczywistnić się, jeżeli Rząd Grecki wchodzi w umowy z albańczykami nie reprezentującemi żadnego legalnego ich rządu.—

Upadek moralny ludności Korycy jest nadzwyczaj wielki, w obec przebytych do dziś dnia wielkich poświęceń i niezłomnie podtrzymywanej otuchy w ich przekonaniach, którą obecnie utracili.—

Wiele rodzin opuszcza Korycę a inni przekli się ich przeznaczeniu.—

Dowiadujemy się że Żandarmerja albańska, rozłukana swojem powodzeniem popełnia gwałty i rabunki na ludności chrześcjańskiej miasta, czyniąc pobyt tam niemożebnym a bandyci Sali-Botki rabują i popełniają mordy na pasterzach i wieśniakach poza Koryczą.—

7go Czerwca.

Pod datą dzisiejszą zawiadomiają z Saloniki o napadzie bandy albańskiej na miasteczko Wiglies, złożonej z 600 rozbojników pod dowództwem Tusuna, która wyekozbiła w wieloraki sposób tamecznych mieszkańców, uprowadzając przy tej okazji stadniny kóz i owiec, a także nakładając haracz w ilości 50 tysięcy groszy,

wypłacalnych w złocie.—

Zawiadamiają z Janiny o przedsięwzię-
tym zamiarze przez wojska albańskie,
skoncentrowane we wsi Durati znajdu-
jącej się o 4 kilometry oddległej od Tepe-
lendu, do wyparcia wojsk włoskich znaj-
dujących się załogą w tem miasteczku.
Nic jednak do chwili obecnej nie uczy-
niono.— Włosi zaś ostrzeliwują pozy-
cje albańskie w Durati z swoich ba-
terji ustalonych po za wsią.—

Tumożnia Aghia-Sarandy przeszła
z rąk włoskich do albańskich.—

Włoski Generał naczelnik wojsk okupa-
cyjnych w Avlonie ogłosił stan wojen-
ny i skazał na wygnanie z kantego
licznych wybitnych mieszkańców.—

13 Czerwca

Zabójstwo dokonane w Paryżu dnia

13 Czerwca na osobie Essada nic pozostanie bez wpływu na dalsze losy Albanji, gdyż śmierć ta była następstwem politycznych racji.-

Mordercą jego Rustem należał do kliki rządowej podtrzymywanej przez Włochy, dla której osoba Essada, chcącego utwierdzić zupełną niezależność Albanji w porozumieniu się z Serbją i Grecją była szkodliwą.-

Z kąd inąd Essad-Basza jako wierny związkowiec, walczący przez cały czas wyprawy Macedońskiej, zostawi w opuściźnie swojemu stronnictwo ich poparcie.

Włosi podejżewają Grecję o znajdowaniu się w porozumieniu z albanami na niekożyść ich interesów i udzielanie pomocy do wyparcia ich inwazji tak z Albanji jako też Epiru, o czem podnoszono

skargi w prasie włoskiej.–

Przypuszczają, że z Łatwością zawarta ugoda do odłożenia na czas późniejszy okupacji miasta Korycy i odwołanie niezwłoczne do odwrotu wojsk greckich, dostatecznie silnych ażeby obrócić w niwecz stawiany opór przez albanów potwierdza podejrzewania włochów.

Podejrzewani są także grecy o udzielanie ~~A~~lbanji, walczącej obecnie ~~do~~ dla wyparcia włochów z ich kraju pomocy w amunicji broni i zapasach pożywczych.

Zachowywana dyplomacja nie dopuszcza do wydeklarowania się ~~dypl~~ prawdy.–

14. Czerwca

Depesza otrzymana dzisiaj z Janiny podaje treść Ultymatum Komitetu Narodowej Obrony Albanów zakomunikowanego Jenerałowi włoskiemu przed rozpoczęciem ataku

na Tepeleny:

„Ludność Albańska przeświadczona w doniosłości włoskich upewnień zgodziła się na zaprowadzenie wojskowej załogi.–

„W ten sposób od 5ciu lat ulegamy dokonywanej na nas niewoli, tracąc posiadane swobody, jak gdyby zaliczono nas do włoskiej ostatniego gatunku Kolonji.

„W konkluzji, zdecydował się Rząd Włoski – na mocy sekretnych porozumień – ~~zadając~~ ktam udzielonemu słowu honoru, unicestwić podpisany w Londynie układ i skazać Albanię na rozbiór.–

„Pomimo tego naród Albański pozostaje zjednoczonym i nie ulegnie skazaniu do sprzedaży na handlu

greko-serbsko-włoskiego porozumienia.– Postanowił on z bronią w ręku zażądać od Włochów powrotu Awlony i Tepelenów."

Udzielono 48 godzinny termin do odpowiedzi.–

Rząd grecki, chcąc udowodnić zachowanie przyjaznych stosunków do Włoch, rozkazał oficerom i żołnierzom albańskim pozostałym dotąd w Salonice do opuszczenia Grecji, z racji że po ukończeniu wojny dalszy ich pobyt tutaj jest bezpodstawny.–

Włosi podejrzewają Grecję o chęć wzmożenia sił albańskich w ten sposób.–

26ᵗᵉ Czerwca

Donoszą z Janiny o doznanej porażce przez albanów w Walonie, chcących

wyprzeć z tamtąd wojska włoskie.
Zostali oni odparci ponosząc stratę w 200 zabitych.-
Pomimo tego nie tracą oni animuszu, gotując się do poniesienia nowych ofiar, chcąc przepędzić nieznośnego cudzoziemca.-
Jednocześnie dowiadujemy się o zmityzowaniu się temperamentu włoskiego z powodu z powodu oświadczenia się Prezesa Ministrów p. Zitti na ich sejmie o wyrzeczeniu się od pretensji okupowania Albanji, kontentując się zabespieczeniem niepodległości temu krajowi.-
Obwieszczenie tego rodzaju, jest zgrabnym wybrykiem dyplomatycznym, dla uśpienia rozdrażnionej Albanji, chcąc ich rozgnieść

jednocześnie na niekorzyść serbów i greków, którzy nie wyrzekają się od ich słusznych pretensji do okolic zamieszkałych przez narodowość nie albańską. —
Pan Giolitti chce użyć tej broni nie siecznej — do uśpienia albańców, ażeby w czasie stosowniejszym zaaplikować względem ich silniejsze środki imperjalistyczne dla utwierdzenia swoich kolonji w sposób stały i nienaruszalny. —
Dzisiaj włosi, mając swe oczy zwrócone na ruch przedsięwzięty zwycięzko przez legiony greckie na dolinie Meandru, chcą ułagodzić wszędzie indziej swych nieprzyjaciół, ażeby skupić swoją działalność ~~dla~~ na jeden punkt,

dla wratowania tej najważniejszej dla ich apetytów pozycji. —

Przy następującej zmianie Ministerjum nastąpi jednocześnie zmiana polityki względem widoków na Albanję. —

28 Czerwca.

Włosi opróżniają składy swoje wojenne umieszczone w Avlonie Sarandzie ~~z wiot~~ wywożąc takowe do Włoch.

Materjał zaś budowlany magazynów sprzedają z publicznej licytacji, chcąc czem prędzej opuścić ten kraj do którego z wielkim impetem przedtem cisnęli się. —

Nikt im nie chce życzyć szczęśliwej podróży ani też powrotu nazad.

7.ᵍᵒ Lipca. —

Pięć [illegible] tysięcy wojsk albańskich

nieregularnych potrafiły zmusić pierwszego. Ministra Włoch do wyrzeczenia się od dalszego ciągu okupacji wielce pożądanego ~~ciągu okupacji~~ im tego kraju i utracenia licznych milionów wyekspensowanych w tem celu, po doznaniu licznych zniewag przez wyższej i niższej rangi oficerów i żołnierzy znajdujących się w niewoli albańskiej. —

Postawa w niewoli była włoska imponująca ogniem podczas zajęcia przez nich Szkutary, oddanej w niewolę przez przez zdrajcę króla Konstantego, a fanfaronada uprawiana przez nich aż do dni ostatnich podczas pertraktacji do opróżnienia pewnej części Epiru, kiedy opierające to podburzali albańców do tępienia

żywiołu greckiego.–

Obecnie grecy cieszą się z doznanego przez nich przewrotu i będą pomagać albanom, widząc że w krótkim czasie potrafią z niemi urządzić się pomyślnie.–

Dzisiaj umarł Jerzy Chrystaki Zografos były naczelnik powstania Północnego Epiru.–

15 Lipca.

~~By~~ Bezpieczeństwo publiczne w Albanji znajduje się w opłakanym stanie.

Dnia 11 Lipca został zabity podporucznik włoski i znaleziono trupy pokiereszowane jeh sześciu żołnierzy.–

Komunikacja pomiędzy Borowicą Raską i Ipekiem zostały przecięte. Napady na obrabowanie poczt

powtarzają się ciągle.-

Niezgoda pomiędzy stronnictwami albańskiemi, wojującemi przeciwko Włochom, ciągle się wzmaga.

Zostało sprawdzonem że Osman-Buli naczelnik wojsk Esada Baszy, które stanowiły znaczniejszą część sił wojujących albańskich, poróżniwszy się z rządem ustalonym w Tyranie, przestał brać udział w dalszym ciągu wyprawy przeciwko Włochom.-

Nieprzyjaciele Osmana-Buli oskarżają go przekupstwo przez Włochów.-

28 Lipca

Odwołanie przez Rząd Włoski, swego powiernika p. Alliotę z Albanji, wystanego do przeprowadzenia z nią układów, nastąpił z powodu odrzuconego

orzeczeń przyrzeczenia odstąpienia Walony.
Rząd Włoski wyraża swą opinię w bliższej prasie że pod żadnym względem nie opuści zajmowanej pozycji w Walonie, ażeby nie narazić się na utracenie znaczenia wielkiego mocarstwa.-

30 Lipca.

Otrzymana depesza z Janiny podaje o udatnym napadzie albańczów na Walonę, ~~dokonana~~ który dozwolił im opanować po wzięciu do niewoli 1500 żołnierzy włoskiej załogi wraz z jej Komendantem, którego skazano na śmierć dla dopełnienia warunków wendety znajdującej się nadal w praktyce.—

Po udanej tej wyprawie Albańczycy zabrali się do rozpoczęcia blokady

silnej fortecy Kaniny, mieszczącej w sobie 9000 załogi włoskiej, mając nadzieję zmuszenia jej głodem do złożenia broni.—

3/ Lipca.

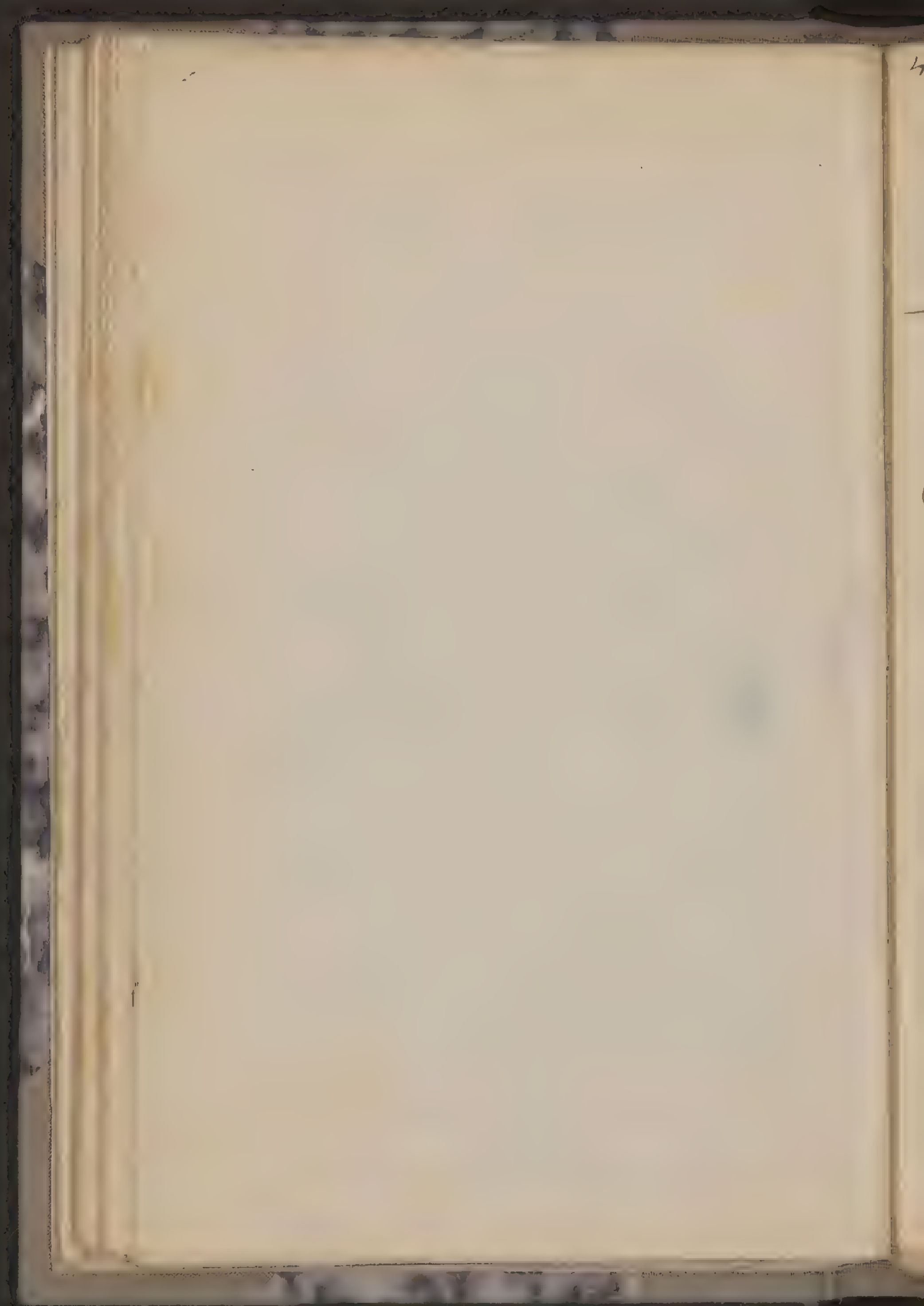
Depesza zaś otrzymana z Korfu podaje wiadomość że włosi potrafili przepędzić albanów ze Walony pomimo ciężkiego ostrzeliwania ich z floty wojskowej.—

Jakiś niespodziewany manewr włochów naraził albanów na nieobliczone straty dokonanej zdobyczy i na doznanie — jakoteż — bardzo wielkich strat.

3 ~~11~~ Sierpnia

List z Korfu podaje następujące detale względem porażki albanów.

Włosi wyparci z Walony odciągnęli do silnej fortecy Kaniny.

Albanie zaś, chcąc ich przejechać z tamtąd, rzucili się z wszelkiemi ich siłami do ataku, bez zabezpieczenia ~~swoich~~ flanków, przezco popadli do przygotowanej ~~zg~~ ~~zat~~ zgrabnie zasadzki i wprowadzeni do wszystkiego przejścia zostali kartaczowani ponosząc wielkie straty. Jednocześnie ogień z fortecy Kaniny i z floty włoskiej, znajdującej się na morzu, na niedalekim dystansie, zmusiły Albańczyków do ucieczki i do opuszczenia Walony, przed niedawna zdobytej przez nich. —

<u>19° Sierpnia.</u>

Z Janiny donoszą, że Włosi pomimo zwycięstwa Albańczyków pod Kaniną zdecydowali się odstąpić dobrowolnie Walony i zawrzeć z niemi układy przymierza, wiedząc o ich nieudolności do prowadzenia

dalszej walki.

Skutkiem tego odbyło się demonstracyjne świętkowanie wojsk albańskich, naprowadzonych do Argirokastro przy huku armat sprowadzonych z Tepeleny, *; zdobytych poprzednio na walecznych italianach i po rycersku ustrojonych. –

8e Sierpnia.

List wysłany z Korfu pod datą 3e Sierpnia podaje następujące detale odnośnie do porażki albanów: –

Włosi pobici przez albanów, opuściwszy Awlonę, skoncentrowali się w fortecy Koniny dobrze uzbrojonej i znajdującej się pod zasłoną wojennych statków. –

Albanie rzucili się z ich wszelkiemi siłami starając się zdobyć Kaninę,

ale mieli nieostrożność zostawić ich flanki wystawione na niebezpieczeństwo popadnięcia w zasadzkę, która też była rzetelnie przygotowaną przez Włochów.

Narażeni na ogień mitraliozów w wązkim przejściu ponieśli straszne straty i spieszną ucieczkę z zostawieniem Walony w ogniu Włochów.—

Wiadomość przesłana z Janiny dnia 17 Sierpnia upewnia że pomimo dokonanego zwycięstwa przez Włochów, zdecydowali się oni odstąpić dobrowolnie Walonę zwycięzonym, nie będąc w stanie wojować nadal.—

22 Sierpnia.

Piszą z Korycy że termin opuszczenia Awlony przez Włochów upłynął dnia 13 Sierpnia, niezostając spełniony.

Tymczasem prefektem tego miasta został mianowany przez rząd albański Kiazym Kokośis, dowódca wypraw na przepędzenia Włochów z Albanji.

Część włoskiego wojska będzie ustaloną na wyspie Sasona, z udziałem także wojsk albańskich, stosownie do zawartej umowy.

Liga Narodów ma zadecydować dalsze losy na stałe.—

Z chwilą doręczenia miasta Awlony władzom albańskim, powstańcy uwolnią włoskiego niewolnika.

17^e Września.

Zawiadamiają z Saloniki ze dnia 31 sierpnia zostały zdane przez Generała Włochów p. Politze na ręce władz albańskich wszystkie urzęda ~~te~~ miasta Awlony.—

21 Grudnia.

Prefekt Korfu zawiadomił telegraficznie że znaczna część wyspy „Sassonos", zajętej przez Włochów, uległa osunięciu się skutkiem trzęsienia ziemi, skutkiem czego ponieśli śmierć liczni żołnierze włoscy tam ustaleni. —

13 Lutego 1921 r.

Rząd francuzki ustalił władze konsularne nie tylko w Durazzo, Walonie i Tyrannie ale także w Korycy i Północnym Epirze, działające na szkodę interesów greckich. —

Albanie przeprowadzają wybory we wszystkich okolicach Północnego Epiru, ale pomimo czynionej pressji greccy nie biorą w nich udziału. —

Ponieważ Rząd Króla Konstantego znajduje się w porozumieniu z Rządem włoskim niekorzystnem względem losów tego kraju, jej mieszkańcy grecy, stanowiący przeważną większość, udali się do Patryarchatu Konstantynopolitańskiego prosząc o pośrednictwo względem Anglji i Francji dla ocalenia ich od zaboru.—

3go Maja 1921 r.

Zawiadamiają z Korycy o napaści dokonanej przez muzułmanów i katolickiego wyznania albańczyków na Kościół grecki dnia 29go Kwietnia, w zamiarze zmuszenia do ustalenia tam liturgji i obrzędów kościelnych w języku albańskim.—

Przy tej okazji, podczas procesji odbywającej się zewnątrz kościoła

zewnątrz świątyni, zderzyli się albańczycy z grecką ludnością, wprowadzając w czyn noże i palną broń. –
Następstwem tego zderzenia się było poranienie licznych osób i kilku zabitych. –

47 Maja.

Zawiadamiają z Janiny że działalność komitetu turecko-albańskiego coraz się bardziej wytęża:
Banda rozbójnicza albańska pod rozkazami Mehdi-Fetszi szerzy zabójstwa i grabieże w obrębie Delwina. Inna banda kierowana przez Sulejmana popełnia zbrodnie w okolicach Argirokastro. – Albańczyk Szaban-Deradeys zamordował trzy kobiety, grasując po wsiach Argirokastro–

7 Maja

Prefekt Koŕany p. Adamidis z polecenia rządu spotkał się z prefektem Koryey p. Zoim na pogranicznej wsi Kapciśeie. Ma ułożenia się w sprawie obchodzącej dokonane rozruchy kościelne i zabezpieczenia się od ich powtarzania. —

Tylko Wenizelos umiał utrzymywać spokój w Północnym Epirze, obecnie będą powtarzać się rozruchy krwawe i nieustające niepokoje, podżegane przez Włochów, celem opanowania tego kraju. —

18go Maja.

Mieszkańcy Chimary, stanowiącej część Północnego Epiru, zostali zagrożeni przez Albanów chcących wcielić takową do swoich posiadłości. —

49. Rząd obecny grecki, do którego udano się o pomoc, oświadczył wyraźnie reprezentantom znajdującym się w Atenach, że: znajdując się obecnie w krytycznem położeniu nie może tworzyć nowego wojennego koła.—

Gunarys jest podejrzywanym że, przed ustaleniem Konstantego na tronie Ateńskim, został zawarty układ w Rzymie na mocy którego Epir ma zostać poświęcony na wyzysk Włoski.—

Zrozumiałą przez to staje się odmowa uczyniona Chimarjotom, doradzająca im do pogodzenia się ze smutnym stanem niewoli.—

Powiadają — jednak — że kraj ten znany z bohaterstwa będzie się

bronił własnemi siłami.—

22 Maja.—

Podają z Janiny że pomimo zapewnień czynionych przez władze Albańskie dokonywa się pobór ludności greckiej w Północnym Epirze jako też nakładanie srogich kontrybucji pieniężnych.—

1 Czerwca.

Rządca Chimary p. Mikołaj Spiromilos, który z nielicznem otoczeniem przybył do Korfu, opuszczając w czas swoją ojczyznę, ażeby nie być świadkiem popadnięcia jej w niewolę, ~~gdyż~~ oświadczył, że po odmówieniu wysłania ~~mu~~ amunicji i broni przez rząd Gunarysa stało się niemożebnem wystąpić z obroną.—

Od licznych wieków kraj ten zażywający swobody popadł obecnie w barbarzyńską niewolę.

5go Czerwca.

Rząd grecki ukrywa dotąd wsze- krocie ujęcie przez Albańczyków Chimary. Otrzymane zaś wiadomości z Korfu upewniają spełnienie zbrodni pozostawienia tego kraju bez obrony, co ułatwiło opanowanie go, dokonane przed trzema dniami.—

Albańczycy, nie tracąc czasu, zaczęli przeprowadzać pobór do ich wojska młodych mieszkańców Chimary.

W przyszłości wystąpią oni razem z muzułmańską dziczą do wojny przeciw ludności greckiej reszty Epiru, dla ułatwienia układów zawartych z Włochami co ustalenie Konstantego na tronie Ateńskim.—

7go Czerwca.

Ostateczna decyzja o kwestji

Północnego Epiru zapadła w Paryżu dnia 1/14 Grudnia 1919 r., na mocy której kraj ten został przyłączony do posiadłości greckich.–

Dzisiejszy rząd grecki nie czyni najmniejszego wysiłku do ocalenia z rąk barbarzyńskich Chimary, chociaż posiada za sobą prawne poparcie do tego, a ze 2000 wojska licznie rezydującego w Janinie byłoby dostateczną do rozproszenia band albańskich i ocalenia sytuacji.

Rząd ten, utrzymujący legiony Tatrów w Atenach, nie ma czasu i ochoty pomyśleć o oddalonych pozycjach, które należą do wpływów włoskich, na mocy układów zawartych w Rzymie przez Gunarysa, który zaprzedał Epir za otrzymane poparcie do ustalenia

Konstantego na tronie.—

26 Czerwca.

Depesza otrzymana z Genewy podaje wiadomość o decyzji zapadłej na posiedzeniu tam członków Ligi Narodowej na pożytek interesów greckich.—

Reprezentant Grecji p. Frangulis obalił pretensje czynione przez reprezentanta Albanji p. Fanoli, żądającego ażeby kwestja obchodząca posiadłości Północnego Epiru została rozstrzygnięta decyzją Ligi narodów.—

Pan Frangulis udowodnił że Albania i Grecja uznali już od dawna zapadłą decyzję Konferencji w tej sprawie i wzywał uroczyście członków Ligi ażeby nie naruszali kwestji politycznych nie należących

do ich kompetencji.

Wszyscy reprezentanci uznali za słuszną obronę p. Frangulis.

W ten sposób została zaślepiona – jak na teraz – od ruiny kwestja Północnego Epiru, o którą nie troszczył się wcale rząd Zumanyza – –

15 Lipca.

Depesza otrzymana z Paryża podaje że dnia 12/7 Lipca Narada Ambasadorów rozpatrywała sprawę Północnego Epiru.

Przez dwie godziny czasu przemawiał reprezentant grecki p. Frankulis podtrzymując że Północny Epir został połączony z Grecją na mocy poprzednich traktatów jako też decyzji Konferencji Pokoju i że skutkiem tego nie jest dozwolonem

przeprowadzanie nowych badań przez Radę Ambasadorów.–

Włoski reprezentant p. Galli starał się obalić zapatrywanie greckiego reprezentanta, które zostały obalone zacytowaniem protokołu decyzji Konferencji Pokoju 1921 roku przez p. Frankuli.–

Rada Ambasadorów uznała prawomocność zacytowanych dowodów przez greckiego reprezentanta, powstrzymując się wydania decyzji, mając zamiar odnieść się poprzednio do Najwyższej Narady i do Rządów Związkowych.–

23 Lipca.

Zawiadamiają z Korfu że rząd albański utworzony w Tyrannie wysłał wojska pod dowództwem Bajrama

Czasi dla pokonania Katolików Merditów, chcących się uwolnić od związku z resztą Albanji.—

Reprezentanci obrębu Argirokastru i Korycy, zostającej pod presją rządzących Tyranną, ogłosili autonomiczną niezależność Północnego Epiru, chcąc przez to poraszkodzić łączność tego kraju z resztą Epiru.—

Żandarm albański Nostja Duka powiada wśród Chimary i Delwina zmuszając ludność grecką do podpisywania protestu, żeby kraj ten został zaliczony do posiadłości albańskich na wieczne czasy.—

26 Sierpnia.

Depesza z Janiny przesłana do dziennika „Patryi" w Atenach podaje następujące wiadomości: „Prezes Rzeczypospolitej

Merditów razem z radą ministerjalną przesłali do Ministra Spraw Zewnętrznych Grecji p. Bałtadzego depeszę oskarżając rząd Albański Tyranny o uleganie wpływom Neoturków, działających na szkodę albańskiego narodu przez ustalenie rozruchów, zostając w porozumieniu z bolszewikami, którzy zasilają go pieniędzmi i inne środki.

Wzywają także p. Bałtadzego aby chciał interweniować u obec Rządu Tyranny, żądają odwołania wojsk muzułmańskich wysłanych do kraju Chrześcijańskiego Merditów.

Widać z powyższego wystąpienia że Merdyci posiadają dobrą opinię o sile i usposobieniu p. Bałtadzego.—

Depesza otrzymana trochę później z Belgradu podaje że rząd Tyranny

zaniepokoił się losem naczelnika wojsk wysłanych pod dowództwem Ali-Fehmi-Kostarytra przeciwko Merditom, gdyż stosownie do otrzymanych nowin z Pryzrenu został on pobity pod Kolezą.-

Rząd Tyranny wysyła często posiłki, które jakoby dezertują w znacznej liczbie do obozu Merditów.—

2 Września.

Została ogłoszoną wiadomość w dziennikach Ateńskich, według której rząd grecki, będąc nieoficjalnie poinformowany o zapadłej decyzji odstąpienia Korycy i Argirokastro na rzecz Albanji, postanowił zaprotestować w obec Mocarstw Związkowych względem tego rodzaju niesłusznej annekcji.- Przedstawioną też jednocześnie Angielską prośbę ogromną elementar

greckiego w niektórych miejscowościach.

13 Września.

Zawiadamiają z Janiny o powtarzaniu gwałtów przez muzułmańskich albańczyków na ludności greckiej w Korycy, Argirokastro i Chimarze.—

W tej ostatniej rząd Tyranny zaprowadził sąd wojenny zmuszając mieszkańców do podpisywania adresu o przyłączeniu Chimary do Albanji.— Wielu mieszkańców uciekło do Korfu szukając schronienia.—

Włochy popychają albańczyków do ruchu, z którymi zawarli układ na mocy którego zobowiązują się im dostarczyć broń potrzebną do walki przeciwko grekom, otrzymując w zamian upoważnienie do ustalenia podstawy morskiej w Awlonie.

Jakoby 20.000 karabinów wylądowano już w Awlonie.—

Potwierdza się wiadomość o przybyciu oficerów Mustafa Kemala do Tyranny dla objęcia dowództwa wojsk albańskich.—

We wszystkich miejscowościach Grecji odbywają się demonstracje w zamiarze zaprotestowania w sprawie annekcji P. Epiru do Albanji, przez zamieszkałych tam Epirotów, gotowych do występienia do nowych ofiar, jeżeli wylana dotąd krew byłaby niedostateczną.—

Odjechali do Genewy jako reprezentanci Grecji wobec Ligi Narodów w sprawie Epiru p.p. Karandży, metropolita Argirokastra i półkownik Dalis.—

18 Września

Albanie wzmacniają granice północnego Epiru, oddzielając od granic obecnie znajdujących się w posiadaniu Grecji.—

19 Września.

Depesza otrzymana z Rzymu podaje że powstanie Mirdytów zostało uśmierzone i że liczne wsie tego kraju katolików wstały przez muzułmanów dla ukarania spalone.—

3 Pazdziernika.

Przed kilkoma dniami zebrali się na ogólne posiedzenie znajdujący się w Atenach mieszkańcy Północnego Epiru i, po przeprowadzonej naradzie wybrali z pomiędzy siebie deputację złożoną z Biskupa Janiny, p. Karapanosa byłego Ministra Spraw Zagranicznych za czasów Autonomicznego Epiru i p. Dumasa deputowanego, którym zostało polecono zażądać od Gunarysa i każdego władzy niezwłocznie rozpocząć działania dla uratowania od Albańskich pretensji do ich

greckiej ojczyzny. Wraźe zaś ich odmowy udonia się wprost do Króla i do greckiego narodu o pomoc.—

11 Listopada.

Dowiadujemy się że rada Ministrów 3ch Wielkich Mocarstw potwierdziła decyzję Ligi Narodów względem wykreślenia ~~..~~ granicy oddzielającej element grecki od albańskiego w Północnym Epirze.—

Na mocy tej decyzji zostaje oddany do niewoli barbarzyńskiej Ch[illegible]nara, która przez liczne wieki mogła zachowywać swą niezależność, będąc się do wytępienia jednocześnie kraj najczarniej grecki, jaki egzystuje w Europie, składający się z Doliny Argirokastru, prowincji Delwina i

Butrynto z, potem Agii Sarandy,

Kraj gdzie poczynszy od odległych wieków rozwijała się najczystsza cywilizacja i którym aż do ostatniej chwili obficie przelewaną krwią umiał dawać przykład, szerzyć uciemiężonym grekom, miłości ojczyzny.

Kraj w którym rozrastały miasta posiadające setki tysięcy ucywilizowanej ludności, jakimi były Damastjum i Finiki, o czem dowodzą urzędzenia sztuki wykopywane i dzisiaj, kraj w którym Aleksander Neoptolemus królował a później z tamtąd groził król Pirus Rzymowi, ma być tępiony i prześladowany przez dzikie hordy muzułmańskie albańskie pod kierunkiem nicznych

włochów, chcących uprawiać nie-
wolę w Grecji, krajach Słowiańskich
a popierając niemców — dla odwdzię-
czenia się polakom za wielkie ofia-
ry poniesione dla nich — występują
wciąż szkodliwie chcąc uszczuplić
granice i znaczenie Polski, wiedząc
że ona zechce wzmógłszy się w siły
wystąpić w obronie uciemiężonych
ludów, zaprowadzając wolności i szczę-
ście na świecie. —

Część ta najuczciwsza i naj-
szlachetniejsza Grecji, część Epiru
zwaną północną, zostaje oddaną
w niewolę przez rząd Gunarysa, dla wynagrodzenia włochom
za ustalenie Konstantego na króle-
skim tronie. —

Ten Gunarys, choć racji, nie

uczynił najmniejszego wysiłku dla oca-
lenia tego kraju, od dawna już zata-
rdzonego — staraniem Wszelkim do
postaci greckich —

Sprawa ta nie przepadnie.
Jest niemożliwem ażeby zbrodniarze
nie zostali ukarani i żeby nie ~~nie~~
wyzwolił się prędko kraj ten wsią-
czający do świetnej przeszłości, ten
kraj wspaniały. —

19 Listopada.

Popełniona zdrada w kwestji
Północnego Epiru przez Gunarysa,
zadecydowanej od dawna na pożytek
Grecji, którą pozostawił ją aż do
ostatnich czasów w ręku albańczy-
ków — pomimo nieustających nawo-
ływań ciemiężonej ludności — chcąc
zadowolić żądaniom Włoskiego

włoskiego rządu dla wynagrodzenia
za ustalenie Konstantego w Atenach.
Dzisiaj kiedy Wielkie mocarstwa
Anglji i Francji przestały popierać
Grecji w jej interesach i postanowiły
udzielać pomoc Włochom w jej impe-
rjalistycznych popędach, zmieniając
poprzednią decyzję odnośnie do pół-
nocnego Epiru, oddzielając kraj ten do
niewoli albańskiej, znajdującej się pod
protektoratem włoskim, p. Gunarys
występuje z protestem odnośnie do
tej decyzji, wiedząc dobrze że nic na
tem nie zyska, gdyż trzy wielkie
Mocarstwa, dbając tylko o ich włas-
ne interesa, postanowień zwykle
— chociażby najmniejszych ustępstw
odnoszących do podrzędnych mocarstw →
nie zmienią, wysyła obecnie do Hagi

swojego reprezentanta w Francji użyć tam zaprotestował przeciwko postanowieniu zapadłemu przez 3ch Prezesów Ministrów Wielkich Mocarstw.

Powiadają że rząd wysłał do-zwolił Gunarysowi wystąpić z [illegible] [illegible] mu demonstracją, [illegible] postawy mu do [illegible] się w obec narodu że uczynił on wszystko co było można dla uratowania sytuacji. —

[illegible] ranek Epiroci i [illegible] Grecja cała [illegible] Gunarysa, jeśliby on interesował się o los północnego Epiru, żeby wystąpić [illegible] [illegible], [illegible] z [illegible], [illegible] i [illegible] albańczyków i lazarenów; a [illegible] — [illegible] jego [illegible]

[illegible] wypełnienia sił [illegible] oddziałów [illegible] broniąc [illegible] najbardziej greckiej.—

Jeżeli wbrew [illegible] wojnę w Małej Azji i posiada na to środki, to przecież Turcji [illegible] wojować tuż pod nosem w obronie zagrożonej niewolą prowincji najbardziej greckiej.—

15 Grudnia

Wiadomości z Paryża donoszą o mającym mieć miejsce wypadku w Albanji, jaki spowodował przepędzenie od władzy pierwszego ministra Pandeli Vangela, którym potrafił uciec w towarzystwie swych partnerów. Nowy rząd został sformowany

przez Hassana-Beja —
Wangeli udał się do Merditów szukając u nich poparcia —
Hassan należy do przyjaciół W Turskich —

17ᵍᵒ Grudnia

Stosownie do depeszy otrzymanej z Paryża nowy rząd sformowany w Tyrannie przez Hassana beja zmuszony był upaść po upływie kilku godzin czasu, zastąpiony przez Idomenesa Kostury. —

19 Grudnia

Stosownie do wiadomości otrzymanych z Belgradu rząd Tyranny przeszedł w ręce jakiejś nieznanej osoby Nirndochoja.
Były rząd stara się ustalić w Elbassanie. — Merdyci mają przedsięwzięć

wyprawę na Tyrannę.—

21 Grudnia

Wolnomyślni i stronnictwo Essada przychylni polityce grecko-serbskiej, znajdują się obecnie w zaciętej walce przeciwko stronnictwu Bejów wstępujących w związku z protektoratem Włoskim.—

Były minister wojny uciekł do Elbasanu uprowadzając ze sobą z Tyranny wojskową załogę. Przygotowuje się on teraz wystąpić przeciwko tymczasowemu rządowi.—

Naczelnik zamachu na rząd Vangeli Krazym Kaczulis, prefekt Walony, gromadzi nowych ochotników dla wywrócenia tymczasowego rządu.—

30 Grudnia

Stosownie do otrzymanych wiadomości z Janiny Omer-Bej Wrjoni

potrafił ustalić rząd, będąc poparty przez czernych bojów i rząd włoski.

8go Stycznia 1922 r.

Stosownie do wiadomości otrzymanych z Floryny, Komisja Ligi narodów spotkała się na greckim terenie, we wsi Rulia, z reprezentacją północnego Epiru złożonej z poważnych obywateli, która przedstawiła relację o popełnionych gwałtach przez Albańskie władze i ekstradycje.

Raport ten jest podpisany przez duchownych naczelników i licznych mieszkańców.—

Biorący udział w reprezentacji Dyrektor gimnazjum Korycy przedstawił Kommisji o niesprawiedliwem popędzeniu Metropolita z Koryey i o potrzebie powrócenia tego miasta z

z Grecją. — Komisyja odjechała do Argirokastro. —

11 Stycznia.

Informacje otrzymane z Janiny podają że partja oswobodzicielska złożona z bejów a mająca na swoim czele potężnego Akif-Baszę potrafiła zwalczyć rząd chrześcianski Pandeli Wangeli i Kostury, zaprowadzając władzę znanego oddawna Hassana Prysztinę, będącego fanatycznym narzędziem austryackiem, który obecnie przejrzał się na włoskiego służalca. —

Ludność Albanji zanosi protesta przeciwko nieprawnie ustalonemu stanowi, żądając zwołania rady narodowej dla zadecydowania prawnej sytuacji, narażonej przez obecne bezkrólewie. — Tymczasem anarchja panuje

na całym obszarze Albanji. - Zabójstwa i gwałty powtarzają się nieustannie.
Stosownie do żądań wyrażonych przez mieszkańców, zebrani na naradę deputowani w Tyranie zawiesili czynności dwóch członków Królewskich przedstawicieli Akifa Baszę i biskupa katolików Luigi Buma, nominujące w zamian ich Omera Baszę Wrjoni i ze Szkodry chrześcijanina Notz Pistoli. - Prezesem ministrów został mianowany Kasturys, który należy do rodziny zbrodniczej, która zamordowała Metropolitę Focjusza. -
Nowy rząd nie jest uważanym za długotrwały. -
Sejm mianował też komisję dla zbadania przyczyn które skłoniły

Pamdellgo Wrangli do podania się do dymissji.—
Agitacja przytem kontynuuje się nadal. Przed kilku dniami Matta, zwany też Zangolim, wszedł do Tyranny na czele 1500 zbrojnych w zamiarze obalenia czysto-tujęcej władzy i zaprowadzenia swojej, ale ludność oparła się temu i przepędziła napastników.—
Resztki jednak tej bandy pustoszą okolice Tyranny.—
Akif Basza po zebraniu się sejmu w Tyranny ulotnił się gdzieś uprowadzając razem swoich zwolenników.
Rozdział pomiędzy rasą Tosków i Gegów coraz się bardziej staje widocznym.— Toski znajdują się w związku z Kemalem i chcąc ustalić panowanie muzułmanów w Albanji i ich nadzwyczaj—

13 Stycznia. –

Stosownie do informacji udzielonej Ministerstwu greckiemu przez prefekta Floryny Komisja Ligi narodów, porozumiewająca się z reprezentacją północnych epirotów we wsi Rulji, składająca z trzech następujących osób: p. Merendorfa finlandczyka, Srefelda szwajcara i hrabiego Mejnicha norwega. – Przyjęła ona wszelkie przedstawienia reprezentantów i wota jako też protestacje udzielone na piśmie do rozpatrzenia i udzielenia do decyzji Ligi Narodów, która ma się odbyć pod datą 23 bieżącego.

Członkowie komisji oświadczyli prefektowi Floryny że wszelki pas zajęty w jego guberni ma zostać przyłączony na pożytek

Albanji, Prefekt odpowiedział że nie może zarządzić w tej sprawie, nie posiadając odpowiednich rozkazów. Komisja odjechała do Argyrokastro.

<u>20 Stycznia.</u>

Zawiadamiają z Janiny że rząd Albański Džafer Ypa podał się do dymissji z powodu napaści czynionej przez opozycję z powodu nieprawnego dokonania zmian w reprezentacji członków bezkrólewia.

Także oskarżonym jest sejm jako czyniącym nadużycia władzy, skutkiem czego żądanem jest przeprowadzenie nowych wyborów.

Były minister spraw zewnętrznych Biskup Fanoli wezwany do sformowania nowego ministerjum, odrzucił propozycję.

Wolnomyślni Bejowie i inni przeciwnicy obecnego rządu sformowali drugi rząd w Elbasanie, który wystosował manifest, na mocy którego obwieszcza że: ani władzy Taranny nie uznaje ani też radę bezkrólewia, którą wzywa do podania się do dymisji.

Stan anarchji rozwija się –

20 Marca.

Stosownie do otrzymanych wiadomości z Korfu dowiadujemy się że Grecy napadli wieczorem dnia 12 Marca na Tyranne.

Dla pogodzenia powstańców z rządem interweniował Angielski Ambasador. Powstańcy żądali sformowania się nowego rządu i wezwania ludności do wyborów. – Skutkiem niedojścia do

zgody wywiązała się walka narażająca w zabitych i rannych na poniesienie strat.

Napaść powstańców na Tyranę spowodowała ucieczkę, z rozkazu rządu, i uwięzienie deputowanych Hasan Beja Presztiny i Mustafy Kruja jako też wygnanie Wice-Króla Akif Baszy. – Wszyscy oni zdołali drapnąć i schronić się w góry, ażeby tam połączyć się z powstańcami i zorganizować napaść na Tyranę. –

Powstańcy wpadłszy do miasta bojowali w ciągu dni kilku po ulicach przeciwko 1500 zbrojnych rządowców Ahmeda Beja Mata (z Zatongu), jedynym którzy bronili ten gród. – Inni rządowcy pouciekali. Zaś rząd usunął się do Elbasanu. –

Ahmed Bej Mathi rozkazał ująć braci Toptani, synowców Esatu Baszy

z pomiędzy których Ahmed Toptani zajął Durazzo. Urzędniki Durazzo opuścili miasto w opłakanym stanie.—

Ahmet Toptani otworzył składy Durazzo i rozdzielił broń pomiędzy mieszkańcami.—

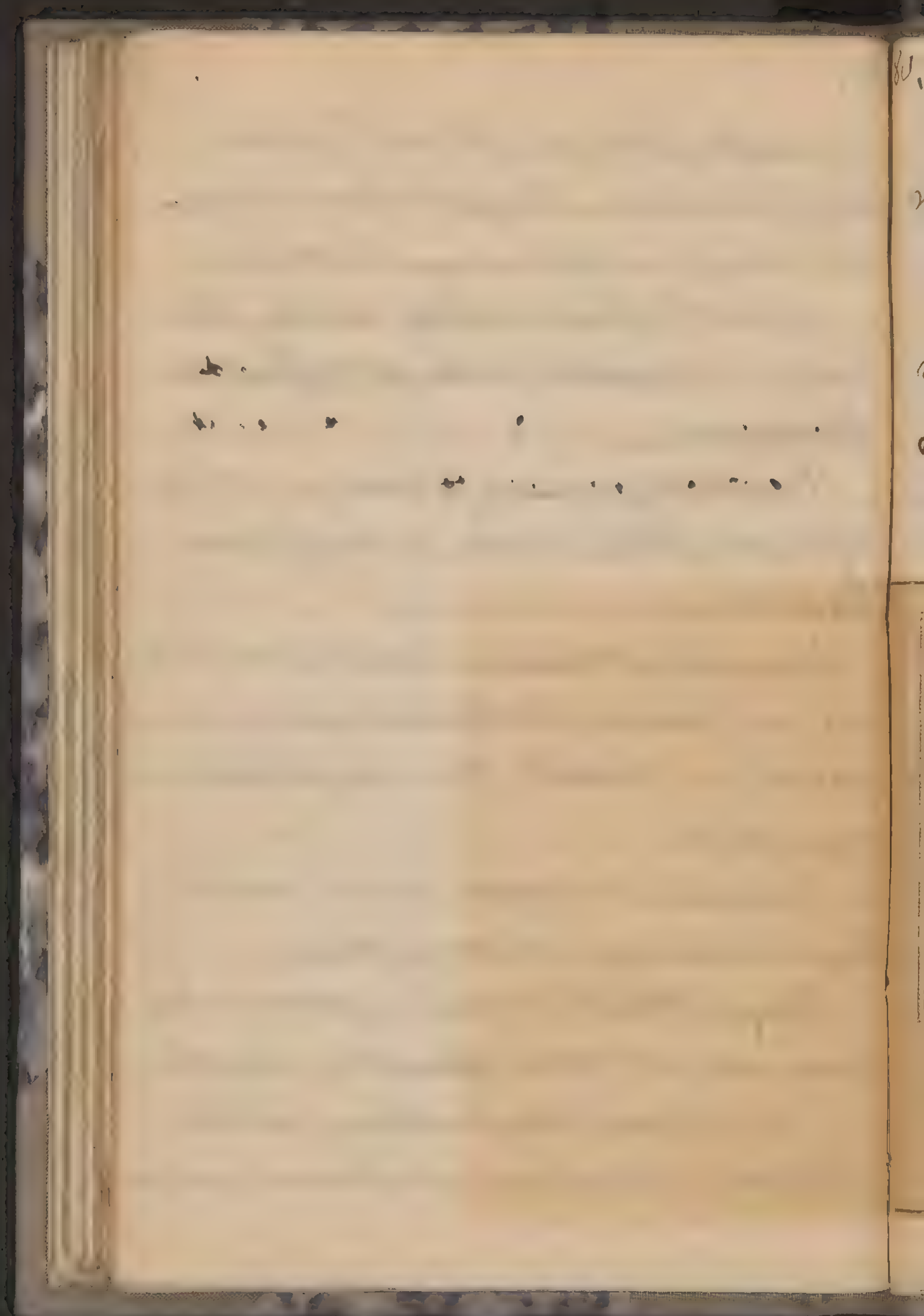
Powstańcy posiadają obecnie w swoim ręku wszystkie miasta za wyjątkiem Elbasanu.—

Angielski Ambasador znajduje się obecnie w Tyrannie, niekontentowany z powodu że nieudało mu się pogodzić wojujących.

Przeciwnie Ambasador Włoski zdaje się być uradowany z obecnego stanu.—

Rząd Albański wzywał o pomoc z Avlony ale otrzymał odmowną odpowiedź

W Chimarze przeprowadzona została rekrutacja, z rozkazem oczekiwania rozporządzeń.

Zapanowała anarchja, grożąca wyniszczeniem reszty Tosków przez Gegów.—

<u>14go Maja.</u>

Depesza otrzymana z Paryża zawiadamia że rząd francuski chcący wejść w dyplomatyczny stosunek z Albanią wysłał tam swojego reprezentanta.—

Obecnie pierwszym ministrem Albanji został Mehdi bej Frasary, odznaczający się do-konywaniem poś-cigu elementu greckiego w Północnym Epirze.— Znałem jego ojca i stryja za dawnych czasów Abdula i Sami bejów

ΜΕΧΔΙ ΒΕΗΣ ΦΡΑΣΑΡΗΣ

Πρωθυπουργὸς τῆς Ἀλβανίας, ὑπὸ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ ὁποίου ἐντείνεται ὁ ἀπηνὴς διωγμὸς τῶν Βορειοηπειρωτῶν.

który z Teski otrzymanie wychowania w Janinskiem gimnazjum, potrafili zdobyć znakomite pozycje, zachowując wdzięczność grekom za zdobyte wykształcenie i przyjaźń do nich.—
Dziwnem mnie się wydaje że syn jednego z nich wyrodził się na obrzydliwego dzikusa – co daje się skonstatować z zamieszczonej fotografji – Arian rządzącego ostatecznie nie korzyść Albanji, które tylko w związku z elementem greckim będzie mogła utrwalić swoje powodzenie i obronić się od endemicznego nawału Włochów.—

4 Czerwca

Wiadomość otrzymana z Rzymu podaje że wojska rządowe zetknęły się z powstańcami na pożytek tychże ostatnich, którzy obecnie ruszyli w

w stronę Branji. Zabitych żołnierzy obliczają na ~~tamę~~ ~~4~~. 52. —

5go Czerwca.

Zamieszkali i znajdujący się w znacznej liczbie emigranci Północnego Epiru w Salonice, żądali od znajdującego się w przejeździe Ministra Spraw Zagranicznych p. Baltadzego, na wzięcie udziału w ceremoniale Ślubów Króla Serbskiego w Belgradzie, ażeby rząd grecki nie potwierdził granic oddzielających P. Epir od Albanji, które zostały proponowane przez Związkowców.

Pan Baltadży uspokajał północnych Epirotów, upewniając że rząd grecki ma zamiar nie uznać innej granicy jak tylko tę, która była uznaną za stosowną przez reprezentantów Grecji i Albanji w Korfu —

